

Kolosēnses

1 1 Pau²lah³lo³na¹xai²na², Txa²wā¹wā³tā³jah¹lai²na² Ti³mo²jah¹lai²na² nxe³sīn¹-sxā³ ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ti³si¹na¹wa². Txai²na¹xai²na², Je³su² Kris²tu³jah¹lo²su² Jah¹la², Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹ a²ten³jau³su² i³wet¹lso¹sxā³ i³hxi²kan¹-txi³hit¹lsa³na²hē³la². Sa³ha²kxai³, Txa²wā¹sū³na² wān³txa² wi¹jau³xa² a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ i³hen³txi²tain¹si¹ha¹jau³nū³a² i³sa²si¹hā³sa²kxah³lo²sa¹wa². Nxe³sa²-kxah³lo²na¹xai²na² wxa²nū³kā³txi³ i³nxai²na² Ko³lo²se³thi³na² yxau³ye³yah³lxin¹te² i³nxai²na² ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹wa². 2Nxe³ha²kxai³, wxāi²na² Je³su² Kris²tu³jah¹-lai²na² wān³txa² yxo²i²ah³lxin¹ha²kxai³, wi¹wi¹nxe² sa²yxo²we¹jah³lxin¹ha²kxai³, nxe³yah³lxin¹xa². Txa²wā¹tā³nāu³syah¹lxin¹xa². Nxe³yah³lxin¹te² i³nxai²na² ain³kxi²-sah¹lxin¹hē³la². Txa²wā¹wi³na² Si³yxau³tāu³su² tāu³a¹ Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³su² tāu³ān²tu³ kāin² thāi³ti³la² a³lxin¹nx2ti³si¹ha¹jau³nū³su² wxa²nxū²kwai³nāu³a² ā³nhāu²no³txa²lxin¹si¹ha¹jau³nū³su² nxe³nx2ti³ju³ta² ten³sa³nha²wa².

Sū³na² i³wi¹lxon³kxi²jau³xa² Pau²lah³la² i³ye³kxi²jau³su²

3-4 Wxa²nū³kā³txai²na², Je³su² Kris²tu³jah¹la² yxo²i², Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² yxo²i²te²nāu³xa² yxo²ha³kxa¹ a³lxin², yah³lxin¹sin¹ta¹hin¹ti³ai¹ti²tu³wa³. A²nxe³yah³lxin¹hīn¹jau³xa² ha³tā³nxā² ain³kxi¹nx2ti³si¹na¹hē³la². Nxe³nx2ti³si¹na¹-ha²kxai³, Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³su² tāu³a¹ ha³tin³ti³ i³ye³kxi²to³si¹na¹hē³la².

—~Txa²wā¹sū³nāi³. Je³su² Kris²tu³jah¹la² Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³ nxe³jah¹la² wi³nu²si¹lxin¹. Nxe³nha²kxai³ Ko³lo²se³sa³ nū³kā³txa² Je³su² Kris²tu³jah¹la² wi¹wi¹nxe² yxo²i²khai¹nxe³nxain¹sin¹na³li¹. Nxe³ha²kxai³ ju¹tai²li² sa²nēn¹kxi²sin¹nxā²ha¹nhai¹. Nxe³to³si¹na¹hē³la². Jā¹nxe³si¹na¹wa². 5 A²kxā³nxā² Txa²wā¹sū³na² wān³txa² wi¹jau³xa² a²ya³la³lyau³xan²tu³ ain³kxi² ān³si³wxe³yah³-lxin¹ti³ai¹ti²tu³wa². Ā²la² a³la³kxi²yah³lxin¹ta¹hin¹ti³ai¹ti²tu³wa². Yah³lxin¹ka³tu³.

—~Oh³nāu³a¹, Txa²wā¹sū³na² sxi²nhāu³a¹ ha³lo²a² wi¹khai¹nxe³sxā³ ka³-lih³khai¹nxe³ju³ta³nū³a² yū³nē³na³na¹. A²hī¹nai²na² Txa²wā¹sū³na² hxi²ka² ũ³hā¹kxi²nē³na³na¹. Yxan¹nāu³a¹ ũ³yhen³kxi²nē³tū¹xā¹. Nxe³jau³xai²na² yxo²i²sa²tē³yah³lxin¹ka³tu³ Kris²tu³jah¹la² yxo²i² Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² yxo²i²te²nāu³xa² a³lxin² yah³lxin¹ta¹hin¹ti³ai¹ti²tu³wa². 6 A²nxe³-jau³xai²na² wān³txa² wi¹jau³xai²na² ain³kxi²yah³lxin¹ka³tu³.

—~Txa²wā¹sū³na² kāin² thāi³ti³la²sxā³ a³lxin²nē³jah¹lo²su² na³na¹. A²ya³la³-tu³ jau³xai²la¹xā¹. Hī¹na² a³la³kxi²na¹nhā¹. Nxe³yah³lxin¹ta¹hin¹ti³ai¹ti²tu³wa².

Nxe³yah³lxi¹nh¹nān¹jau³xau³tēx¹ltān²tu³, wxa²yu³ta² ā³ka³lxa¹ton³sxā³ ain³kxi² sa²yo²we¹ti² ha³lo²a² wi¹ju³ta² kái³i² nxe³yah³lxi¹to³ta¹hin¹ti³ai¹ti²-tu³wa². Nxe³yah³lxi³to³hin¹kxa² yā¹nxe³sxā³, a²nū²a² yuh³xai²nān¹ta³ko³xa² yo²ha³kxa¹ nxe³ta³ko³xai²nān¹te² nū³ka³txa² wān³txa² wi¹jau³xai²na² Je³su² Kris²tu³jah¹la² i³yau¹tī³nē³jau³xai²na² ain³kxi² sa²yo²we¹ti² ha³lo²a² wi¹ju³ta² kái³i² nxe³ye²tū³ka³txi³nū³a² ā³ka³lxa¹ton³sa²tē³yain¹ta¹hē³la². 7 Jā¹nxa¹jau³-su² E³pa²frah³lo²su² jah¹la² a³lxi²na¹kxah³lai²la¹wa². Txai²yā¹nxe³sxā³, Je³su² Kris²tu³jah¹la² a²wa³ka³li³lot³sxā³ yxau²xai³jah¹lai²la¹wa². Na¹ha²kxai³, txai²li² hxi²kan¹txi³ ā³wxā³sxi²nx²ti³nxa³tai¹ti²tu³wa². Nxe³na¹kxa²yu³su² jah¹lai²na² ā³si³wē³not³sa²sxā³ ān³tī¹nx²ti³sxā³ Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na² i³yau¹tī³-nx²ti³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa². 8 Nxe³nx²ti³nū²la² wxa²li²ka³tu³, wxa²ha³ta³nxa² a³lxi²waun¹nha¹yah³lxin¹jau³xa² Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² a³lxi²waun¹-nhyah¹lxin¹ti³hi¹txa²lxi³jau³xa² E³pa²frah³lai²na² i³hen³txi³sa²sīn¹na²hē³la².

9 Nxe³sa²sīn¹jau³xa² ain³kxi¹nx²ti³sī¹na¹hī¹nān¹ju³tu³, hu³ wxa²ha³lo²a² sa²hau³ko³tūh¹nx²ti³sī¹nha¹jau³nū³su², Txa²wā¹sū³na² ha³tin³ti³ i³ye³kxi²-to³sī¹na¹hē³la². Nxe³sī¹na¹te³nah¹lxi¹:

—~Sū³na², nxe³ti³sī¹lxi¹. Nū¹ān¹tū³ka³txa² Ko³lo³sē²sa³ nū³ka³txa² sa²-hau³ko³tain¹sxā³, Wxa²yāu³ka³jxah¹la² wi¹lhin¹jah¹la² ā³nxū²kwai³wi¹sxā³ yxau³ai¹nhīn¹ka³tu³ kāin² a³la³kxi²ti³hi¹txain¹sī¹nhē³li¹. Ain¹nhīn¹kxai²nān²tu³ Txa²sū³nu² i³nxai²na² wxa²ē¹nān¹jau³xa² au³txi³ ain³nha²nhīn¹jau³xa² a²ten³-nhīn¹jau³xa² ta³nxū¹ka³txai²na² a³la³kxi²ti³hi¹ta³lu²ni² wi¹ko³nha²ti³hi¹ta³lu²ni² nxe³txain¹sī¹nhē³li¹. Nxe³to³sī¹na¹hē³la². 10 Sī¹na¹ha²kxai³ wxāi²nān²ta³ Txa²wā¹sū³na² au³txi³ te³nain¹jau³su² so¹lxi³ yxau²xai³li², Txa²wā¹sū³na² i³-ka³li³si¹yah³lxin¹jau³su² so¹lxi³ kái³i², ha³lo²a² wi¹ju³ta² ka³lxa¹txi³ kái³i², Txa²wā¹sū³na² wi¹la² a³la³kxi²sxā³ yxau²xai³li², yah³lxi³hī³nxa¹lxa². Jā¹nxe³-nx²ti³sī¹nha¹jau³su², Txa²wā¹sū³na² i³ye³kxi²to³sī¹na¹hē³la². 11 Txa²wā¹sū³na² wxi²kin³ti³ton³khai¹nxe³sxā³ hxi²kan¹khai¹jah¹lai²la¹wa². Nxe³sxā³ sa²hē¹-txa²txi³jau³su² hxi²kan¹kāi²non³nxa²lxi³tu¹wa². Nxe³nx²ti³kxai²nān²tu³:

—~Ha³lo²a² ye³khāuh³lxa³thin¹ju³ta³lot³sa²na³na¹. Yah³lxin¹kxa²ha³ta³-nxān²txi³ nxū²kwai³lxū¹ti³ hxi²ka¹ka¹nha²la² yxau²xai³yah³lxi³hī³nxa¹lxa². 12 Yah³lxin¹kxai²nān²tu³:

—~Txa²wā¹wi³nai³. Ha³lo²a² ye³khāuh³lxa³ti³sa²sīn¹jut³su² kxan²ti³nū¹ ka³li³-sa²sīn¹tu¹wi¹. Wain³te²lot³sa²nhī¹nha²kxai³ hxi²waun³txi³nha¹ju³ta² yū²nxa³wi¹. Nxa¹jau³su². Txa²wā¹wi³na² Si³yxau³jah¹la² i³ye³kxi²ki¹ta³la². Nxe³ha²kxai³ ha³-lo²a² wi¹ju³ta² ha²tet¹lut³sū³ju³ta² Txa²wā¹wi³na² ū³hā¹kxi²nē³na³la². 13 A²ha² kxā³nxa² Sa³ta³na²jah¹la² a²ha³lo²lot³sxā³ ka³nxah³jut³sū³ju³ta²lot³sxā³ yxau²-xai³ki³sxai²tai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³jah¹la² hi²sen³kxai³lu² wxa²wa²su¹tē³ta¹hxai²hē³la². Nxe³nē³lha²kxai³ ha³lo²a² wi¹ju³ta² sa²kxai³lu² A²ta²ha² Kris²tu³jah¹la² Txa²wā¹wi³na² a³lxi²kah³lo²su² jah¹la² hi²sen³su² sa²hau³-ko³ta³ko³xa² sa²kxai³lu² wi¹wi¹nxe² wxe³nē³ta¹hxai²hē³la². 14 Txa²wā¹ko³nxe³ti³ kái³ki³ju³ta² a²wah³yu³ta² ya³lu²ki³ju³ta²nū³ai²la¹wa². Yxān¹ta¹ Kris²tu³jah¹la²

hi²sen³kxai³lu² ko³nxe³ti³ kai³ki³ju³ta² wah³yu³ta² sa²so¹kxi²ne³lhxã³ ya³lu²kxi²-
ne³ta¹hxai²hê¹la². Nxe³sxã³ Kris²tu³jah¹la² a²ha³lo²lot3sxã³ yxau²xai³ki³tã³la².

Kris²tu³jah¹la² wxã³ju³tu¹ta²na² i³yau¹ũ³jau³su²

15Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³la³ txa²wã¹yen³na² i²ki³kxe³sxa³wa². Yxã¹ta¹
Kris²tu³jah¹lai²na² i²ki³kah³lo²su² jah¹lai²na² Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³ain²ti²-
na³la². Txa²wã¹sũ³na² a³la³kxi²si¹nhê³jah¹lai²la¹wa². Jã¹nxe³sxã³ Kris²tu³jah¹lai²na²
hxi²kan¹khai¹nxe³sxã³ a²yen³kxa² wet1sa²sai¹kxa² yxo²ha³kxa¹ hxi²kan¹txi³ã³-
sen³sai¹khai¹nxe³jah¹lai²la¹wa². 16A²nxe³jah¹la² hi²sen³su² a²yen³kxa² yxo²ha³kxa¹
wet1sa²sai¹ta¹hxai²hê¹la². Nxe³ju³ta² oh³nãu³u¹ta¹nã¹te² yen³kxa² yxo²ha³kxa¹
we¹ti², yuh³xai²nã¹te² yen³kxa² yxo²ha³kxa¹ we¹ti², txa²wã¹yen³na² i²ki³kxe³-
su² te²yen³kxa² yxo²ha³kxa¹ we¹ti², a²yen³kxa² i²ki³sxa³kxe³su² te²yxox²ha³kxa¹
we¹ti², oh³nãu³u¹ta¹nã¹tũ³ka³txa² a²hxi²kan¹txi³nãu³xã² hxi²kan¹khai¹nxe³te²
nãu³xãin²txi³ we¹ti², ã³sa²ki³la³xi²te² nãu³xãin²txi³ yxo²ha³kxa¹ we¹ti², yuh³nãu³-
ai²nã¹tũ³ka³txa² a²hxi²kan¹txi³nãu³xãin²txi³ yxo²ha³kxa¹ we¹ti², ã³sa²ki³la³xi²te²
nãu³xã² a²hxi²kan¹txi³nãu³xãin²txi³ we¹ti², nxe² sa²sai¹ta¹hxai²hê¹la². Ain¹sxã³
a²yen³kxa² yxo²ha³kxa¹ Kris²tu³jah¹la² wet1sa²sai¹ha³kxai³:

—~Wxi²kin³ti³tot3sa³txai²lã¹. Nxe³jau³su² wet1sa²sai¹ta¹hxai²hê¹la².
17A²wi¹lhĩn¹khai¹xu¹ta¹na² a²yen³kxa² ka³na³ka³na³te² he³la³ko³ yũ²ti³he¹-
nxa²hĩ¹nu¹ta¹na² Kris²tu³jah¹la² so¹lxi³ yxau²xai³ta¹hxai²hê¹la². Nxe³ha²kxai³
a²hĩ¹na¹nã¹te² yen³kxa² yxo²ha³kxa¹, Kris²tu³jah¹la² hxi²ki³kxai³lu² yen³-
kãin²txi³ ã³nha³ko³tũ³sxã³ ai³ye²na³la². 18Txa²wã¹ne³ka³nãu³ai²na² sa²kxai³lu²
txa²wã¹nũ²na² whã²na¹ sa²hau³ko³tũh¹kxi³te²ju²hê³la². Nxe³kxa² yã¹-
nxe³sxã³ Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na² sa²kxai³lu² Kris²tu³jah¹lai²na² wã³txa²
yxo²i²sxã³ yxau²xai³te²ki³nãu¹xai²na² sa²hau³ko³tũ¹nhê³na³la². Ka³ten³su²
ti³hi¹tê³jah¹lai²la¹wa². A²kxã³nxa² ya³lu²kxi²nũ¹nhê³lhxã³ ka³ten³su² i³sa²yxau³-
xi²ta¹hxai²hê¹la². Nxe³nũ¹nhê³kxe³su² yxo²i²sxã³ yxau²xai³te²ki³nãu¹xai²na²
A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³tãu³su² tãu³a¹ Kris²tu³jah¹lai²la¹wa². Nxe³jau³su² ha³lo²a²
i²li³ju³ta² yxo²ha³kxa¹ A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³tãu³su² tãu³a¹ Kris²tu³jah¹lai²la¹-
wa². 19Nxe³ju³ta² Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ a²ẽ¹nã¹jau³kxai³lu¹:

—~Kris²tu³jah¹la² Txai²yã¹nxe³jah¹lo²khai³xai²la¹xã¹. Hã¹i¹nxe³te²hũ³-
te²la³si¹na¹xã¹. Nxe³jau³xai²na² nxũ¹hãin³nha²sxã³ i³ka³li³ta¹hxai²hê¹la².
20Nxe³te³na¹ Txa²wã¹sũ³na² ãh¹ i³ye³kxi²nha²te³nah¹lxi¹:

—~Kris²tu³jah¹lai²na² a²yen³kxa² yxo²ha³kxa¹ i³wi¹lhi²ti²sa²sxã³
ã³yã³lxi²xi²ti³hit1sa³tũ¹xã¹. Jã¹nxe³te³lhxã³ Jah¹la² wã²nxũ¹lxi³sxã³ hi³sa³-
ka³txa² i³hxi²ki¹la³ki²sxã³ a²ti³ha²yau³xa² ha³li³ka² hxnã³sxã³ ya³lu²tũ¹xã¹.
Nxe³kxai²nã²tu³ oh³nãu³u¹ta¹nã¹te² yen³kxa² a²yxox²ha³kxain²txi³,
yuh³xai²nã¹te² yen³kxa² a²yxox²ha³kxain²txi³, nxe³sxã³ hãu²non³ti³sxã³ã³-
yã³lxi²xi²sa³tũ¹xã¹. Ju¹ta² ten³sa³nhã¹. Txa²wã¹sũ³na² ta¹hxai²hê¹la².

21Jã¹nxa¹jau³su² wxa²yu³ta² sa²kxai³lu² a²ha² kxã³nxa¹ Txa²wã¹sũ³na²
Si³yxau³tãu³a¹ i³ko¹lxko¹son²ki²u² ha³na³ka³lxi³ yxau³ye² nxe³ye²yah³lxi³-
to³ta¹hxain³ti³ai²ti²tu³wa². Ko³nxe³ti³ kai³i² ko³nxe³ti³ i³ye³i² yah³lxin¹kxe³su²

yah³lxi³to³ta³hxain¹ti³ai¹ti²tu³wa². ²²Yxã¹ta¹ Txa²wã¹sũ³na² A²ta²ha² yuh³xai²-
nãn¹te² ha³lo²ai²na² a²nũ²khai³su² ye²hĩ¹nai³tã² ya³lu²kxi¹nx2ti³ta³hxai¹hẽ¹la².
Nxe³ha²kxai³ a²hĩ¹nai²na² Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ a²ẽ¹nãn¹jau³su² te³nah¹lxi¹:
—~Txa²ta²hai²na² Kris²tu³jah¹lai²na² ya³lu²kxain¹na²hẽ³na¹. Ain¹sxã³
Txa²nũ³ka³txai²na² wxa²wa²su¹tain¹na²hẽ³na¹. Nxe³ha²kxai³ a²hĩ¹nai²na²
txa²ya³lxa³ nũ³ka³txai²la¹xã¹. Nxe³sxã³ ã³nhan³ka²ti³khai¹nxe² wi¹lhĩn¹-
khai¹nxe² a²nũ²a² ã³xa² hxi²kan¹txi³ ko³nxe³te²lo³txa³kxe³su² nxe² nxe³sxã³
Txa²yen³nãu³a¹ yxau³ya³sain¹na³na¹. Txa²te³na¹jau³su² na³xã¹. Txa²wã¹sũ³na²
a²ẽ¹nãn¹jau³su² nxe³ya³nx2ti³na³la². ²³Yah³lxĩn¹kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na²
wãn³txa² yxo²i²sa²tẽ³jah¹lxi³hẽ¹la². Jũ¹te²he³la³ko³ ã³na¹yah²lxan³kxe³su²
kan²txi³ i³jah¹lxi³hẽ¹la². Ha³lo²a² ye³khãuh³lxa³thin¹ju³ta³lo³txa²lxi³kxai²-
nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ã³na¹yah³lxi³txa³hẽ¹la². Hãĩ¹nxe³sxã³:
—~Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² wi¹jau³xa² ain³kxi²na¹hẽ³-
na¹. Jã¹nxe³jau³xai²yã¹nxe³sxã³ a²ya³la³tu³ yxan¹nãu³a¹
wxa²wa²su¹ta³lun²khaix1nxe³tũ¹xã¹. A²ha² hĩ¹nai²na² ha³lo²a² ye³khãuh³-
lxa³thin²ki²sa²na³na¹. Nxe³ta¹ sxi²ha² kan²thĩ³na² it3ta² hxi²kan¹txi³
sa²it3sa²we¹txa³wxe³hĩ³nx2nxa³xã¹. Jã¹nxe³thĩ³nhũ³nxe² kan²txi³ Sũ³-
na² wãn³txa² i³sxã³ yxau³na¹tũ¹xã¹. ã³na¹nxa³lho³na¹. Nxe³jah³lxi³hẽ¹la².
A²nxe³te² wãn³txa² wi¹jau³xai²na² yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txa² a²yxo²ha³kxa¹
ĩ³tih³nxe³si¹sain¹jau³nũ³su² Txa²wã¹sũ³na² i³sa²si¹hã³sain¹sĩn¹na²hẽ³la².
Nxe³ha²kxai³ i³tih³nxain¹si¹na¹wa². Jã¹nxe³nx2ti³si¹sa²jau³nũ³su² txai²na²
Pau²lah³lo²na¹xai²na² wa³ka³li³lo³sa²jah¹lo²sa¹wa².

Yxo²i²sxã³ yxau²xai³tũ³ka³txa² ã³nhxi²nũ¹nu¹hain¹jau³su²

²⁴Kxã³nxai³tã² Kris²tu³jah¹la² e³kxi²sain¹te³nah¹lxi¹:
—~Ye³khãuh³lxa³thĩ¹na¹kxai³ jã¹nxĩn¹tu¹wi¹. Nxe³sain¹na²hẽ³la². Hĩ¹nai²na²
ye³khãuh³lxa³thĩ¹na¹wa². Nxe³na¹ju³ta² wi¹na³la². Kris²tu³jah¹la² ye³khãuh³-
lxa³thin¹kxa² yã¹nxa¹kxai²nãn²tu³ ka³li³sa³nha²wa². Kris²tu³jah¹lai²na²
wãn³txa² yxo²i²sxã³ yxau²xai³tũ³ka³txai²na² Je³su² Kris²tu³jah¹la²nũ²a² yã¹-
xain¹na³la². Nxe³ha²kxai³ txa²nũ²ai²na² sa²kxai³lu² Je³su² Kris²tu³jah¹la²nũ²a²
ye³khãuh³lxa³thin²kxi²nũ¹na¹wa². Nxe³na¹ha²kxai³ ka³li³sa³nha²wa². ²⁵Wxa²-
yu³txai²na² Kris²tu³jah¹la²na² wãn³txa² yxo²i²sxã³ yxau²xai³te² i³nxai²na²
ã³nhxi²nũ¹nũ³nx2ti³te³lhxã³ Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ ti³hit1sa³na²hẽ³la².
Wãn³txa² wi¹jau³xai²na² Sũ³na² a³la³kxi²si¹nx2ti³jau³nũ³ai²na² yxo²ha³kxa¹
ĩ³tih³nxe³ta³lun²nx2ti³te³lhxã³ ti³hit1sa³na²hẽ³la². ²⁶A²nxe³te² wãn³txai²na²
a²yxo²ha³kxa¹ txa²wã¹si³kxã³nãu³u¹tai²nãn¹ju³tu³ ã³ne³wxe²sa²te³ain¹ta¹hxai²-
nxa³hẽ¹la². Hai³txi³ wãn³txai²na² a²si³yxau³tãu³la³ yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txai²na²
ã³ne³wxe³ti³he¹xain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Hãĩ¹nxe³sxã³ a²si³yxau³tãu³a² ã³sa²no¹-
sa²te³kain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Yxã¹ta¹ a²hĩ¹nai²na² so¹lxi³ Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu²
wãn³txu¹tai²na² a²yxo²ha³kxa¹ i³yau¹ũ³nhẽ³lhxã³ Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na²
Wãn³txa² yxo²i²tũ³ka³txi³ kĩ³na¹xai²na² so¹lxi³ i³yau¹ũ³nhẽ³na³la². ²⁷A²nxe³jau³-
xai²na² kwẽn¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na² i³yau¹ũ³nhẽ³jau³xai²na² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Je³su² Kris²tu³jah¹la² nxu²kwai³yxau³nx2ti³na³li¹. Nxe³ha²kxai³ a²ya³la³tu³ yxan¹nāu³a¹ wxi²kin³ti³to³ti³hi¹txa²lxi³tu¹wi¹. Nxe³nē³na³la². A²nxe³jau³xai²na² wi¹khai¹nxe³jau³xai²la¹wa². Wxi²kin³ti³ton³sxā³ ā³sen³sai¹khai¹nxe³jau³xai²la³wa². Kxā³nhxi¹nu¹tai²nān²tu³ ā³ne³wxe³ai¹nxa³jau³su² ta¹hxai²hē³la². Yxā¹ta¹ a²hī¹nai²na² Txa²wā¹sū³na² a²nū²nāu³xai²na² yuh³xai²nān²tū³ka³txai²na² yxo²ha³kxa¹ nxe³jau³xai²na² Je³su² Kris²tu³jah¹la² nxū²kwai³yxau³nx2ti³ju³ta² ten³jau³su² i³yau¹ū³hain¹thxun¹na³la². 28 Na¹ha²kxai³ Je³su² Kris²tu³jah¹la² wān³txa² a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ i³yau¹ū³hain¹si¹nhxai²na¹hē³la². Nxe³sxā³ tih³na² wi¹lxa³tih³na² ā³na¹ain¹si¹hain¹jau³su² i³tih³nxe², wān³txa² wi¹jau³xa² i³tih³nxe², a³la³kxi²khai¹nxe³jau³xa² i³tih³nxe², nxe³ain¹si¹nhxai²na¹hē³la². A²nū²a² yxo²ha³kxa¹ Je³su² Kris²tu³jah¹la² ā³nū²nxi²sxā³ wa³nūn³ta³ki²la²sxā³ i³wi¹lhin¹txai²lā¹. Nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³na¹ Si³yxau³tāu³a¹ a²yen³nāu³a¹ yxau³txai²lā¹. Nxe³ain¹si¹hain¹jau³su² si¹nhxai²na¹hē³la². 29 Jā¹nxain¹si¹nha¹jau³su² kāin² o²la³kxi²si¹nhxai²na¹hē³la². Je³su² Kris²tu³jah¹la² nū³kxūn³txi³ hxi²kan¹txi³lot3sa²kxe³su² sa²wai³wait3sxā³ nū³kxūn³txi³ ā³no²la³ki²si¹nhxai²na¹hē³la².

2 1 Wxa²yu³ta¹na² Ko³lo²se³thi³nān¹tū³ka³txi³ i³nxai²na² txa²e¹nāu³a¹ au³txi³ wxa²ha³lo²a² i³hxi²waun³ta³kxi¹nxa²ti², ha³lo²a² wi¹lyah³lxin¹ju³ta³nū³a² so¹lxi³ ān³ten³kxi¹nx2ti² nxe³nx2ti³hxai²na¹hē³la². Na¹ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² sa²hau³kot3si¹nx2txai¹na¹jau³su² kāin² i³ye³kxi²hxai²na¹hē³la². Jā¹nxai¹jau³su² La³o³ti³se²a²thi³nān¹tū³ka³txain²txi³, a²nū²a² ā³xa² i²sai¹nxa³tū³ka³txain²txi³, ain¹sxā³ nxe³nx2ta¹kxa² yā¹nxe³sxā³ ai¹nhxai²na¹hē³la². 2 Na¹ha²kxai³ wxa²e¹nāu³a¹ au³txi³ hxi²ka¹ka¹nha²la² ain³nha², a³lxi²waun¹nyhu¹i², nxe³yah³lxin¹ju³ta³ten³sa³nha²wa². Yah³lxin¹kxai²nān²tū³ wxa²e¹nāu³a¹ wi¹lāin³nha²waun¹nha²yu³sxā³ yxau²xai³waun¹ya³nha²yu³yah³lxin¹tu¹wa². Yah³lxin¹kxai²nān²tū³ Txa²wā¹sū³na² ha³lo²a² a³la³kxi²ta³lu²ni², wi¹ko³nha², yah³lxin¹tu¹wa². Yah³lxin¹kxai²nān²tū³ Txa²wā¹sū³na² wān³txa² ā³ne³wxe³ai¹nxa³jau³xu¹ta¹na² ha³ta³nxān²txi³ a³la³kxi²yah³lxin¹tu¹wa². Je³su² Kris²tu³jah¹lo²khai³xa² wi¹la² a³la³kxah¹lxin¹tu¹wi¹. 3 A²nxe³jau³xu¹ta¹na² sa²kxai³lu² Je³su² Kris²tu³jah¹la² i³yau¹ū³nhē³jau³xai²la¹wa². Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹ so¹lxi³ a³la³kxi²khai¹nxe² wi¹ko³nha²khai¹nxe² nxe³jah¹lai²la¹wa². Nxe³kxe³su² Je³su² Kris²tu³jah¹la² yxo²i²ki³kxai²nān²tū³ ju³ta² yā¹nxe³sxā³ a³la³kxi²ton³nē³lhī³nx2na³la².

4 Nxe³ha²kxai³ a²nū²a² ā³xai²na² wān³txa² ain³kxain¹yah³lxi³txa³hē¹la². Txa²wān³txa² so¹lxi³ ain³kxi²sah¹lxi³hē¹la². A²nū²a² ā³su² te²a² wān³txa² wai³nxa³jau³xa² i³yxo²wi¹wi¹nxe³nha²sxā³ i³ye³kxi¹nx2ti³sxā³ Txa²wā¹sū³na² wān³txa² ā³na¹si¹nx2ti³jau³nū³su² i³ye³kxi¹nx2ti³kxa²yan³ti³su² ya³nx2ta¹wa². 5 Txa²i²na¹xai²na² Pau²lah³lo²na¹xai²na² u² hā³na³kxa³lxi³ yxau³ya³nx2ti³hxai²na¹tai¹ti²tu³wa². Nxe³nx2ta¹kxa²ha³tā³nxān²ti³ txa²yxo²ka³nāu³nū¹ai²na² whā²i²na¹ ain³nha¹nx2ti³sxā³ ā³nū²ki¹nx2ta¹kxe³hū³nxe² ain³ta³ki¹nx2ti³nha²sa³nha²wa². Na¹ha²kxai³ wxa²yxau³yah³lxin¹ju³ta² a²ha³tā³nxa² ain³kxi¹nx2ta¹ha²kxai³ kāin² ka³li³sa²si¹yha³lxin¹nha²wa². Nxe³sxā³ wxa²yu³txai²na² wi¹li³we¹yhu¹sxā³ yxau²xai³lye²yhu¹i² Kris²tu³jah¹la² hxi²ka² kan²txi³ yxo²i² nxe³yah³lxin¹ju³ta² kāin² ka³li³sa²si¹yha³lxin¹nha².

wa². Na¹ha²kxai³ yxau³ya³nx2ta¹kxe³hū³nxe² wxa²ha³lo²ai²na² wi¹ju³txai²na² txa²yen³nai²na² i²ūh¹nx2ta¹kxe³hū³nxe² kāin² ka³li³sa²si¹yhab³lxin¹nha²wa².

Kris²tu³jah¹la² ā³nū²nxi²sxā³ yxau³ye²ki³jau³su²

⁶Jā¹nxa¹jau³su² e³a¹wa². A²wi¹lh¹na² txā² Kris²tu³jah¹la² yxo²i² ān³si³-wxe³yah³lxin¹nh¹nai³tā² nxe³sxā³:

—~Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na² Txa²hxi²kan¹ta² Si³yxau³ka³khai³xai²la¹xā¹. Jah¹lai²na² so¹lxi³ yxo²i²a¹tū¹xā¹. Yah³lxin¹jau³su² yah³lxin¹ta¹hin¹-ti³ai¹ti²tu³wa². Yah³lxin¹ka³tu³ a²h¹nai²na² jā¹nxe³yah³lxin¹jau³xai³ jā¹nxe³jau³lxi³ Kris²tu³jah¹la² ā³nū²kxi²yah³lxin¹sxā³ yxau³sa²tē³ye¹txain¹-nū²hē³la². ⁷Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ hi³sa³ka³txa² wi¹lā³nxe²kxi³sxā³ au³txi³ u²lā³nxe²kxi² ai³kxai²nān²tu³, wi¹wi¹nxe² we¹ni² kan²txi³ i³nha²sxā³ yxau² nxe³kxat³su² te²jai¹ti²tu³wa². Jā¹nxe³kat³sū³jah¹lxi³hē¹la². Yah³lxin¹-kxai²nān²tu³ Kris²tu³jah¹la² so¹lxi³ kan²txi³ i³jah¹lxi³sxā³ a²wi¹lh¹nān¹te² wān³txa² wi¹jau³xa² i³yau¹ū³nx2ti³hxi²jau³nai¹tā² i³wet¹so¹jah³lxi³sxā³, Kris²tu³jah¹la² yxo²i² kāi²nōn³jah¹lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ Txa²-wā¹sū³na² i³ka³li³ki²khai¹nxe³nx2ti³jau³su² i³ye³kxi²txai¹yah³lxi³hē¹la².

⁸Ha³lo²a² wi¹lī²jah¹lxi³hē¹la². A²nū²a² i³ki³ha¹ki¹nx2ti³ha³ta²wa². A²nxe³tū³-ka³txai²na² yuh³xai²nān¹jau³xa² so¹lxi³ i³ye³i², wai³nxa³jau³xa² so¹lxi³ i³ye³i², ha³yax³kxin¹jau³xa² so¹lxi³ i³ye³i², hai³txi³ Je³su²jah³la² wān³txa² e³xa³i² nxe³tū³ka³txi³su² ya³nx2ti³ha³ta²wa². Nxe³sxā³ i³ki³ha¹ki¹nx2ti³sxā³ Txa²wā¹-sū³na² hxi²ka² yxo²i²yah³lxin¹ju³ta² sa²tā³ki¹nx2ti³kxa²yan³ti³su² ye¹nx2ta¹wa². ⁹-¹⁰Kris²tu³jah¹la² Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a² yā¹nxe³jah¹lai²la¹wa². Nxe³ha²-kxai³ a²si³yxau³jah¹la² ne³te²hxi²kan¹khai¹nxe³sxā³, wxi²kin³ti³ton³khai¹nxe³ju³ta² a²yxo²ha³kxa² whāi²na¹ wā³ko³txa³kxe³su² Kris²tu³jah¹la² ne³te²nū²ai²na² yxau³te²ju²hē³la². Nxe³ha²kxai³ wxāi²na² sa²kxai³lu² Kris²tu³jah¹la² ā³nū²nxi²sxā³ yxau³yah³lxin¹kxai²nān²tu³, a²hxi²kan¹ju³ta² wa³nūn³ta³ki²la²sxā³ yxau²xai³yah³-lxi³hī³nxa¹lxa². Kris²tu³jah¹lai²na² hxi²kan¹txi³ ān³sen³sai¹khai¹ljah¹lai²la¹wa². Yuh³xai²nān¹te² hxi²kan¹te²nāu³xa² ā³sen³sai¹ oh³xai²nān¹te² hxi²kan¹te²nāu³xa² ā³sen³sai¹ nxe³jah¹lai²la¹wa². Nxe³ha²kxai³ ya³nx2ta¹wa².

¹¹Kris²tu³jah¹la² ā³nū²nxi²sxā³ yxau³yah³lxin¹lxa². Yah³lxin¹nha²kxai³ wxa²-ē¹nāu³ai²na² ko³nxe³thin¹ju³ta³lo³nx2ti³kxe³su² ā³wa²su¹txa²ti³na²hē³la². Hai³txi³ yuh³xai²nān¹ta² hxi²ki³la³ kāi³ūh¹nx2ti³xa³hē³la². Kris²tu³jah¹la² kāi³ūh¹nx2ti³na²hē³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² wxa²wa²sut¹sxā³ yxau²-sa²tē³yah³lxin¹lxa². ¹²Jā¹nxe³kxe³hū³nxe² a²kxā³nxa² e³kxah¹lxin¹te³nah¹lxi¹:

—~Hī¹nān¹te²tu³ Je³su² Kris²tu³jah¹la² so¹lxi³ yxo²i²a¹tū¹xā¹. Sa²-yxo²we¹ta¹tū¹xā¹. Nxe³yah³lxin¹jau³tu³ hā²wxān³txa³ i³yau³xa² ū³hū¹ki²sa²sai¹nx2ti³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³nx2ti³tāu³a¹ i³yau³xa² ū³hū¹ki¹nx2ti³tāu³a¹ e³kxi²yah³lxin¹te³nah¹lxi¹:

—~Hī¹na² ko³nxe³ti³ kāi³sxā³ yxau²xai³la¹ju³ta² ā³na¹a¹xā¹. Nxe³yah³lxin¹jau³tu³ Kris²tu³jah¹la² ā³nū²nxi²sxā³ kwā³kxa² sa²nī³ki¹nx2ti³jut³sū³nxe² ū³hū¹ki¹nx2ti³-na³la². Nxe³ha²kxai³ hā²wxān³txa³ i³yau³xa² sa²sai¹xi²nx2ti³tāu³a¹ Kris²tu³jah¹la²

ã³nũ²nxi²sxã³, nũ³kxũn³txi³ ya³lu²yah³lxin¹jut3sũ³ju³ta² ka³ten³su² i³sa²yxa³-
xi¹nx2ti³jut3sũ³nxe² sa²sai¹xi²nx2ti³tai¹ti²tu³wa². Jã¹nxe³sxã³ Kris²tu³jah¹la²
yxo²i²yah³lxi¹nhĩ¹na¹ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² nũ³kxũn³nha²sxã³ wxa²e¹-
nãũ³ai²na² tah²lxi³ we¹tũ³nx2ti³na²hẽ³la². 13 Jã¹nxa¹jau³su² kxã³nxa² ko³nxe³ti³
kãi³sxã³ yxau²xai³yah³lxin¹ta¹ti³ai¹ti²tu³wa². Ko³nxe³ti³ kãi³ju³ta³lo³jah³lxin¹kxe³-
su² wxa²wa²sut1sxã³ yxau²xai³lyah³lxan³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa². Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu²
ten³ti³hex1yxah³lxan³kxe³su² Txa²wã¹sũ³na² ya³lu²kxi²nẽ³jut3sũ³nxe²
yxau²xai³yah³lxin¹ta¹ti³ai¹ti²tu³wa². Te²yã¹nxe³sxã³ ya³lu²te²nũ³nhũ³nxe² Txa²-
wã¹sũ³na² yxau²xai³ye²ain¹yah³lxi³to³hin¹ta¹ti³ai¹ti²tu³wa². Yxã¹ta¹ a²hi¹nai²na²
Je³su² Kris²tu³jah¹la² yxo²i²sxã³ ã³nũ²nxi²sxã³ yxau²xai³yain¹yah³lxi³ta¹-
hin¹ti³ai¹ti²tu³wa². Yah³lxi¹nha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãũ³su² tãũ³a¹
ka³ten³ti³hi¹txa²lxi³ha²kxai³ wxa²ko³nxe³ti³ kãi³yah³lxin¹ju³ta² wxa²wa²su¹txa²-
lxi³ha²kxai³ nxe³nx2ti³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa². 14 Nxe³jut3sũ³nxe² ko³nxe³ti³ kãi³ki³kxa²
a²yxo²ha³kxa¹ i³wha²li¹la³kxi²ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³txã³nxai²nã¹jau³su² ko³nxe³-
ti³ kãi³ki³kxa² yo³ha² ya³lu²kxi²nẽ³ju³ta³nũ²a² sa²hẽ¹tẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³to³ta¹
Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² ta³nxã¹nxai²na² tẽ³sxã³ i³ka³net3hxa³ta¹hxai²-
hẽ¹la². Kris²tu³jah¹la² hi³sa³ka³txa² i³hxi²ki¹la³kxi²jut3sũ³nxe² i³hẽ¹jut3sũ³nxe²
hxa³kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². 15 Nxe³sxã³ Kris²tu³jah¹lo²su² te²hi²sen³kxai³lu² a²-
ta³a² hxi²kan¹txi³nãũ³xa² yxo²ha³kxa¹ a²nũ³kxũn³ju³ta² sa²so¹ki²hxa³kxi²ka³tu³
sa²yũ³hẽ³nãũ³lo³tain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Ain¹ka³tu³ Kris²tu³jah¹la² so¹lxi³ nũ³kxũn³-
txi³ ã³n³sen³sai¹yain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Ain¹kxe³su² e³lẽ³na¹ a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹
i²ain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Kris²tu³jah¹la² ya³lu²kxi²nẽ³li² ka³ten³su² i³sa²yxa³xi² oh³-
xan¹ko³nãũ³a¹ i³ka³la² nxe³hi¹nai²tã²tu³ e³lẽ³na¹ i²yain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

16 Nxe³ha²kxai³ a²nũ²a² a³la³kxi²nxa³tũ³ka³txi³su² te²a² ã³ke³tũ¹-
nx2tain¹sxã³ i³kwa³na³nx2ti³kxai²nã²tu³:

—~Kris²tu³jah¹la² ya³lu²kxi²nẽ³ti³ai¹ti²tu³wi¹. Yxã¹ta¹ yu³tã³xa² tau³ton³kxi²-
nẽ³ju³ta³nũ²a² yũ²na³li¹. Nxe³ju³ta²sa¹: “Te²li² i³yain³yah³lxi³txa³hẽ¹li¹. Ta³nxa²:
‘Jau³xai²li² i³na²yah³lxi³txa³hẽ¹li¹. Ta³nxa²: ‘I³la³kxai²na² ã³ki³wa³tãũ³kxi²tãũ³-
a² ã³ki³nũ²ki¹xi²sxã³ kãin² i³yai³ni², sa²ba³to³nxe³ki³tãũ³a¹ ã³ki³nũ²ki¹xi²sxã³
kãin² i³yai³ni², nxe³jah³lxi³hẽ¹li¹. Ta³nxa² nxe³jah³lxi³hẽ¹li¹.” Nxe³jau³su²
kwa³na³nx2tain¹nũn³na³li¹. Nxe³nx2ti³kxai²nã²tu³ i³we¹txain¹yah³lxi³txa³hẽ¹-
la². I³we¹tain¹yah³lxan³kxa²ha²tã³nxã²txi³ wain³txi³ kãi³yah³lxi³hĩ³nxã¹lxa²,
i³ye³kxi¹nx2tain¹jau³xa² wai³nxa³ha²kxai³lu¹. 17 A²nxe³jau³xai²na² i³yain³ki³-
jau³nũ³su² ta³nxa² i³na²ki³jau³nũ³su² ta³nxa² a²yxo²ha³kxa¹ hxi²kan¹jau³sxa³wa².
Yã³tai²na² Kris²tu³jah¹la² wxã²nxa³hi¹nãũ³u¹tai²na² sa²yxo²we¹ki³jau³su²
ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jau³xai²na² a²yen³kxa² a²yãũ³ka³txi³hũ³jau³su² ha²kxai³
a²yen³kxa² i²ki³sxa³kxa² wã²nã³ũ¹nhẽ³te³lhxã³ nxe³jau³su² ha²kxai³ ta¹hxai²-
hẽ¹la². Yxã¹ta¹ a²hi¹nai²na¹ hũ³sxã³ Kris²tu³jah¹la² yũ³ki³tã³la². Jah¹la² so¹lxi³
hxi²kan¹khai¹nx2na³la². Nxe³ha²kxai³ ti³yau³xai²na² a²hxi²ka¹nxa³jau³xai²na²
ã³na¹jah¹lxi³sxã³ Kris²tu³jah¹la² so¹lxi³ sa²yxo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la². 18-19 Nxe³ha²-
kxai³ a²nũ²a² wi¹lhin¹ki³lxo³jau³xa² i³ye³kxi¹nx2ti³kxai²nã²tu³:

—~Txa²li² kāin²txi³he¹jah¹lo²txā³i¹. Na¹ha²kxai³, wxi²kan¹txi³ Txa²wā¹sū³na² i³hen³txi³jah¹lo²txā³i¹. Hai¹nxe³sxā³ oh³xan¹jah¹la²nāu³xa² so¹lxi³ i³hen³txi², i³sa²nēn¹kxi², nxe³jah¹lo²sa¹i¹. Wān³txa² wi¹jau³xa² hxi²sxā³nho³jut3Sū³jau³xa² a³la³kxi²jah¹lo²sa¹i¹. Ju¹ta² wain³na³li¹. Jā¹nxe³jah¹lxi³hē¹li¹. Nxe³nx2ti³-kxai²nān²tū³ i³we¹txain¹yah³lxi³txa³hē¹la². I³ki³ha¹ki¹nx2txai¹nh³nx2na³la². I³we¹tain¹yah³lxin¹kxai²nān²tū³ Txa²wā¹sū³na² wān³txi³khai³xa² ā³na¹sxā³ ha³lo²a² wi¹khai¹nx2ti³ju³ta² ān³tū¹ki¹nx2ti³kxa²yan³ti³su² ye¹nx2ta¹wa². A²nxe³jah¹lai²na² yuh³xai²nān¹jau³xa² so¹lxi³ ha³tin³ti³ i³ye³kxi¹nha²kxe³-su². Kwa² kāin²ki³lxo³nha²jah¹lo²su² h³nx2na³la². Hai³txi³ Txa²wā¹sū³na² wān³txa² i³ye³kxi²nha²jah¹lo²su² h³nx2nxa³wa². Hāi¹nxe³sxā³ Kris²tu³jah¹la² ā³na¹jah¹lo²su² h³nx2na³la². Ha³lo²a² nxe³jut3Sū³ju³ta²sa¹: A²nū²ai²na² a²ne³-kxi³khai³xa² ā³na¹sa²tā³jah¹la² yā¹nxe³h³nx2na³la². Nxe³kxa²ha³tih³xan²tū³:

—~Je³su² Kris²tu³jah¹la² so¹lxi³, txa²wā¹ne³ki³hū³jah¹lo²su² jah¹la² so¹lxi³ sa²yo²we¹ta¹tū¹xā¹. Nxe³ki³kxai²nān²tū³ txa²wā¹-ki³na¹xai²na² whāi²na¹ Txa²wā¹sū³na² ten³ki²nē³jau³su² jau¹lxi³ wi¹lain³ta³kxi²sa²sai¹nha²sxā³ a³la³kxi² kāi²nō³ni², hxi²kan¹ kāi²nō³ni², a³-lxi² kāi²nō³waun¹yhu¹i², hxi²nū¹nū³ kāi²nō³waun¹yhu¹i², nxe³h³ki³tā³la².

Kris²tu³jah¹la² ya³lu²kxa²yā¹nxe³kxe³hū³sxā³ yxau³ki³jau³su²

20 Jā¹nxa¹jau³su² Kris²tu³jah¹la² ya³lu²kxi¹nx2ti³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³-hi¹nai³tā²te²tū³ oh³nāu³a¹ yxau³te²sin²ta²wa². Yuh³xai²nān¹jah¹lo²su² jā¹nxe³jah¹lo²sxa³lho³la². Nxe³ha²kxai³ wxāi²na² Kris²tu³jah¹la² ā³nū²nx²sxā³ yxau³yah³lxin¹tū³kā³txi³ i³nxai²na² yuh³xai²nān¹te² yen³kxa² ya³lu²te²nū³nhū³-yah³lxi³te²sin¹yu²hē¹la². Yah³lxin¹kxe³su² yuh³xai²nān¹te² yen³kxa² yo²ha³kxa¹ ā³na¹jah¹lxi³sxā³ wxa²wa²su¹nha²sxā³ yxau²xai³jah¹lxi³hē¹la². Nxe³ha²kxai³ Sū³na² wi¹la³ i²nx2ti³si¹jau³nū³su² a²nū²a² yuh³xai²nān¹te² wān³txa² i³kwa³na³-nx2ti³kxai²nān²tū³ sa²yo²we¹jah³lxi³txa³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tū³:

—~Yuh³xai²nān¹tū³kā³txi³su² na¹xā¹. Na¹ha²kxai³ yuh³xai²nān¹te² wān³-txai²na² sa²yo²we¹ta¹tū¹xā¹. Nxe³te²hū³yah³lxi³txa³hē¹la². 21 A²nxe³te² wān³txai²na² wxa²yah³la²nāu³xu¹ta¹na² wān³txai²na²sa¹:

—~Te²li² wxa²wxai³txa³hē¹li¹. Tā³nxa²:

—~Te²li² i³so¹jī²sain³txa³hē¹li¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tū³ Sū³nu²kxai³lu² wi¹la³ i²nx2ti³xa³lho³li¹. Tā³nxa². Nxe³jau³su² i³ki³ha¹kxi¹nx2ti³sxā³ wā²-nxū¹ e³kxi¹nx2ti³hxai²ta¹ti²tu³wa². 22 A²yen³kxa² i³ye³kxi¹nx2ti³kxai²na²:

—~Wxa²wxai³txa³hē¹li¹. I³so¹jī²sain³txa³hē¹li¹. Nxe³nx2ti³kxa² yen³kxa² yain³txi³su² tā³nxa² i³na²ki³jau³su² tā³nxa² āt1sū³te² yen³ki³su² tā³nxa² nxe³sxā³ ā³nhi²tē³nha²sxā³ o²la³kxi²ki³kxai²nān²tū³ ko³nxe³ti³ kāi³-ki³kxa² yo³ha² wxa²wa²su¹kxi²nē³lxa³lho³la². 23 Nxe³ha²kxai³ wān³txa² i³ye³kxi¹nx2ti³jau³xai²na² kwa² a³la³kxi²ki³lxo³nha²jau³xai²la¹wa². Oh³-nāu³u¹ta¹nān¹jah¹la²nāu³xa² i³sa²nēn¹kxi² kwa² kāi²nxa³te²lo³nxe³nha² txa²wā¹nū²ai²na² kāin² khāuh³lxa³ti³hi¹nha² nxe³si¹nhē³jau³nu³ai²la¹wa².

—~A³la³kxi²jau³su² te²si³lxi²na³na¹. Nxe³nx2ti³na³la². Nxe³nx2ti³kxa²ha³ta³-
nxān²ti³ a²nxe³jau³xai²na² sa²yo²we¹jah³lxin¹kxai²nān²tu³ txa²wā¹sī³nai³na²
ko³nxe³ti³ a²in³nhyah¹lxin¹ju³ta² hxi²kan¹txi³ sa²hau³ko³nyhah¹lxixi³hī³nx2nxā¹lxa².

3 ¹Jā¹nxa¹jau³su² Kris²tu³jah¹la² ya³lu²nū²la² ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²ta¹-
hxai²hē¹la². Ain¹ka³tu³, a²hi¹nai²na² oh³nāu³nū¹ka³nāu³a¹ Txa²wā¹sū³na²
Si³yxau³jah¹la² a²wi¹tāu³a¹ hxi²kan¹khai¹nxe³tāu³a¹ yxau³yain¹na³la². Nxe³kxa²
yā¹nxe³kxe³hū³nxe² wxāi²na² sa²kxai³lu² Kris²tu³jah¹la² ā³nū²nxi²sxā³ ya³lu²nū²la²
ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²sxā³ sa²yo²ka³ta³wxe³yah¹lxin¹jut3sū³nxe² wxa²ē¹nāu³ai²-
na² tah²lxi³ wet1si³nx2ti³na³la². Nyhah¹lxin¹kxe³su² Txa²wā¹sū³na² wān³txa² so¹lxi³
ain³kxi²sxā³ sa²yo²wet1si¹hah³lxin¹ja³kxa³nū³su² ān³ten³jah¹lxi³hē¹la². ²Wxa²-
yo²ka³nāu³a¹ whāi²na¹ wi¹lāin³nha¹jah³lxi³sxā³ Txa²wā¹sū³na² wān³txa² so¹lxi³
ain³nha¹jah³lxi³sxā³ sa²yo²wet1si¹hah³lxin¹ja³kxa³nū³su² ā³ten³jah¹lxi³hē¹la².
Hai³txi³ yuh³xai²nān¹te² yen³kxa² a²in³nha¹jah³lxi³sxā³ ya³ni¹li³yah³lxi³txa³hē¹la².
³Kris²tu³jah¹la² ā³nū²nxi²sxā³ ya³lu²yah³lxin¹jut3sū³nxe² yuh³xai²nān¹te² yen³-
kxa² ā³na¹yah³lxi³te²sin¹yu²hē³la². Yah³lxin¹ka³tu³ a²hi¹nai²na² Kris²tu³jah¹la²
ā³nū²nxi²sxā³ yxau³nyhah¹lxin¹sxā³ oh³nāu³a¹ Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a¹ ka³ten³-
ti³ yxau³yah³lxi³te²sin¹yu²hē³la². Yah³lxi¹nha²kxai³ wxa²ka³ten³syah¹lxin¹ju³ta²
Kris²tu³jah¹la² hxi²ka²nāu³a¹ wi¹wi¹nxe² ū²whā¹ki¹nx2ti³kxe³su² wa²su¹wa²su¹
yxau²xai³yah³lxi¹lxa². ⁴Yah³lxin¹ka³tu³ yxan¹nāu³a¹ Kris²tu³jah¹lai²na² txa²wā¹ē¹-
nāu³ai²na² ka³ten³ti³hi¹tē³jah¹lai²na² ā³wā³ye²nx2ti³tu¹wa². Nxe³ye²nx2ti³tāu³a¹
wxi²kin³ti³ton³kxa²ya¹nxe² e³lē³na¹ ti³hi¹txa²lxi³tu¹wa². Nxe³nx2ti³ha²kxai³ wai³na²
wxi²kin³ti³ton³sxā³ yxau³yain¹yah³lxin¹tu¹wa².

Sū³na² hxi²ka² tah²lxi³ we¹tē³ju³ta² i³yau¹ū³jau³su²

⁵Kris²tu³jah¹la² ā³nū²nxi²sxā³ yxau³yah³lxin¹kxai²nān²tu³ yuh³xai²-
nān¹te² yen³kxa² yo²kwain³yah³lxin¹jau³su² ā³nā¹hxa³jah¹lxi³hē¹la².

—~Ī³su²lhā³nha²kī³jut3sū³nxe² txa²ko³nxe³ju³ta² yo²kwai³na¹ju³ta² ā³-
nā¹hxa³ta¹tū¹xā¹. Yah³lxin¹jau³su² nxe³jah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³
a²nū²a² ā³xa² sxe³xa³ka³lxu³su² ta³nxa² a²nū²a² ā³xa² in³txi³su² ta³nxa²
wa³ni³lon³kxi²nyhu¹kxi³ju³ta² ā³na¹i², in³txa² in³txa² ā³xa² ko³nxe³ti³ wa³-
ni³lon³kxi²nyhu¹kxi³ju³ta² ā³na¹i², ko³nxe³ti³ yo²kwain³yah³lxin¹ju³ta²
ā³na¹i², a²nū²a² ā³xa² yen³kxa² kāin² yo²kwain³yah³lxin¹ju³ta² ā³na¹i²,
nxe³jah³lxi³hē¹la². Nxe³ju³ta²:

—~Yen³kxa² ā²la² kāi²non³sxā³ yo²kwain³sa³nhā¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³
a²nxe³te² yen³kxai²na² wxa²sū³na²lon³sxā³ sa²yo²we¹jah³lxin¹jut3sū³nxe²
yxau²xai³lyah³lxi³hī³nxa¹lxa². Ju¹ta² wai³nxa³wa². ⁶A²nxe³te² ha³lo²ai²-
na² ko³nxe³ju³txai²na² a²nū²a² ka³lxa¹khaix1nxe³te²nāu³xa² Txa²wā¹sū³na²
sa²yo²ā³sxā³ yxau²xai³lain¹tū³ka³txa² kāi³ain¹na³la². Nxe³ain¹ju³ta² a²-
wah³yu³ta² Txa²wā¹sū³na² ko³nxe³ti³ i³yī¹li²hain¹nūn³tu¹wa². ⁷Nain¹sxā³
wxa²yu³ta²na² nxe³ain¹kxa² yā¹nxe³sxā³ ko³nxe³ju³ta²lot3sxā³ yxau²xai³-
lyah³lxi³ta¹hain¹ti³ai¹ti²tu³wa². Yah³lxin¹kxe³su² ko³nxe³ti³ kāi³ain¹kxa²
yā¹nxe² yxau²xai³lyah³lxi³ta¹hain¹ti³ai¹ti²tu³wa².

8 Yxān¹ta¹ wxa²ē¹nāu³ai²na² tah²lxi³ we¹tūh¹nx2ti³ha²kxai³ a²hi¹nai²na² te²u¹ja¹nxe³te² ko³nxe³ju³ta² ā³nā¹hxa³jah¹lxi³hē¹la². Wā²la² ko³nxe³ka³lo³a² sa²sai¹ka²na¹yah³lxin¹jut3sū³nxe² wxa²ko³nxe³ti³ kāi³yah³lxin¹ju³ta² ā³nā¹hxa³. jah¹lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ a²nū²a² ā³xā² i³xan³ta³kxi², i³wā³lon³kxi², a²nū²a² ko³nxe³ti³ kāi³ki²nyhu¹i², a²nū²a² ā³xā² o³nxa³te²lot3sxā³ i³ye³kxi²yhu¹i², yxo²ko³nxe³ti³ i³ye³i², nxe³yah³lxin¹ju³ta² yxo²ha³kxa¹ ā³na¹jah¹lxi³hē¹la². 9 Jā¹nxe³sxā³ kxā³nhxī¹nān¹te² i³nxai³tā² ko³nxe³ti³ kāi³yah³lxin¹te² i³nxai³tā² ā³na¹yah³lxin¹te²sin¹yu²hē³la². Nxe³ha²kxai³ ha³ya³kxa² i³ki³ha¹ki²nha¹ju³ah³lxin¹hē¹la². 10 Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sū³na² Si³yxa³tāu³a¹ wxa²ē¹nāu³ai²na² tah²lxi³ we¹txa²lxi³te²ju²hē³la². Nxe³nx2ti³ju³ta² Sū³na² ē¹nān¹jau³su² te³nah¹lxi¹: —~Txa²wē³ha³lxa² a²ē¹nāu³ai²na² tah²lxi³ wet1sa²tē³ai¹na¹xā¹. Na¹ka³tu³ Txa²yā¹nxe² sa²tē³ain¹tū¹xā¹. Ye³kan¹txi³ i²sain¹txai¹lā¹. Nxe³nx2ti³jau³su² Txa²wā¹sū³na² wxa²ē¹nāu³ai²na² wet1sa²tē³nx2ti³na³la². 11 Nxe³ha²kxai³ txa²wā¹ki²na¹xai²na² Sū³na² wē³ha³lxi³su² te²ki³na¹xai²na² a²hāi¹nxe³tū³ka³. txain²txi³ txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² tah²lxi³ we¹tū¹nhē³na³la². Nxe³sxā³ a²nū²a² Ju³te²a² nū³ka³txi³su² tā³nxa² Ju³te²a² nū³ka³txi³sxa³tū³ka³txi³su² tā³nxa² nxe³ki³kxa²ha³tā³nxān²ti³ hai³txi³ ha³na³ka³lxin³ye²nyhu¹ki³sxa³ha²kxai³, ū³sa³si³tū³ko¹kxā¹nha²jah¹lo²su² tā³nxa² ū³sa³si³tū³ko¹kxā¹nha²nxa³jah¹lo²su² tā³nxa² nxe³ki³kxa²ha³tā³nxān²ti³ hai³txi³ ha³na³ka³lxin³ye²nyhu¹ki³sxa³ha²kxai³, kwa³. jan³ti³su² tā³nxa² wa³nūn³khaix1tū³ka³txi³su² tā³nxa² nxe³ki³kxa²ha³tā³nxān²ti³ hai³txi³ ha³na³ka³lxin³ye²nyhu¹ki³sxa³ha²kxai³, a²wa³kxēn³yah³la² wa³ka³li³yu³. ta³lot3sxā³ yxa³juh¹lo²su² tā³nxa² hāi¹nxe³sxā³ wxa²wa²sut1sxā³ yxa³juh¹lo²su² tā³nxa² nxe³ki³kxa²ha³tā³nxān²ti³ ha³na³ka³lxin³ye²nyhu¹ki³sxa³ha²kxai³, nxe³hī³ki³tā³la². Ha³na³ka³lxin³ye²nyhu¹ki³ju³ta² yū²nxa³wa². Yxān¹ta¹ Je³su² Kris²tu³jah¹lo²su² jah¹la² Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxa³juh¹lo²su² ha²kxai³, txa²wā¹nxū²kwai³nāu³a¹ nxū²kwai³yxa³nē³jah¹lo²su² ha²kxai³, nxe³nē³na³la². Txa²wā¹ki³na¹xai²na² yxo²ha³kxa¹ txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² tah²lxi³ we¹tū¹nhē³na³la². Nxe³jau³xai²na² so¹lxi³ hxi²kan¹khai¹nxe³jau³xai²la¹wa².

12 Wxāi²na² Txa²wā¹sū³na² nū³ka³txi³syah¹lxi¹lxa². A³lxi¹nx2ti³ha²kxai³ wā²nxa³ka² so¹nx2ti³ha²kxai³ nxe³nx2ti³tū³ka³txi³syah¹lxi¹lxa². Yah³lxin¹kxe³su² wā²la² wi¹ka³lo³a² ū³whi²kxi²nyhah¹lxin¹jut3sū³nxe² wi¹la³ kāi³ū¹nyha¹jah³lxi³hē¹la². Ī³yan³ta³kxi²nyhu¹i² wi¹kāi³kxi²nyhu¹i² a²nū²a² ā³xā² kāin²te²lo³nyhu¹i² hxi²kwa³ya²nyhu¹xa³i² ya³nān³ta³ki²la²sxā³ yxa³u² nxe³jah³lxi³hē¹la². 13 Jā¹nxe³sxā³:

—~A²nū²a² ā³xā² wain³txi³ kāi³ū¹sa²nxa³xā¹. Nxe³yah³lxin¹kxai²nān²tu³ wxāi¹ta² i³kwai²kxi²yah³lxi³txa³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ Je³su² Kris²tu³. jah¹la² wxa²ko³nxe³ti³ kāi³yah³lxin¹ju³ta² wxa²wa²su¹txa²lxi³kxa² yā¹nxe³sxā³ a²nū²a² ā³xai²na² wxa²wa²su¹txain¹yah³lxi³hē¹la². 14 Hāi¹nxe³kxe³hū³nxe² hxi²ka¹na³wha³to²hi²nxe³sxā³ a³lxi²waun¹nha¹jah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ wxa²yxo²kēn¹tū³nāu³xai²na² whāi²na¹ au³txi³ wi¹lain³nyhu¹sxā³ hāi¹nxe³kxe³hū³nyhu¹ah³lxin¹tu¹wa². 15 Txa²wā¹nū²ai²na² ka³na³ka³na³kxan²ti³ka³. lxa¹kxi²nē³te²jai²ti²tu³wa². Nxe³te²na² wi¹lain³ta³kxi²nyhu¹te²ju²hē³la², ha³na³ka³lxi²

we¹nxai³kxan²ti³na². Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe² txa²wā¹ki³na¹xai²na² ka³lxa¹kxan²ti³ wi¹lain³nha¹jah³lxi³hē¹la². Nxe³si¹nyhah³lxin¹jau³su² Kris²tu³jah¹la² wā²nxa³kxa² sa²so¹nx2ti³ta¹hxai³hē¹la². Nxe³ha²kxai³ wxa²ē¹nāu³ai²nān¹jau³kxai³lu¹:

—~Wxān³txai²na² e³kxi²na¹jau³nu³a² e³kxi²na¹kxai²nān²tu³ txa²wā¹ki³na¹xai²na² wi¹lain³nha² kái²no³nhī³ki³ji¹wi¹? Kái²no³nhī³kxai²nān²tu³ e³kxi²yah³lxin¹ju³ta³nū³a² wain³tu¹wa². Yxān¹ta¹ kái²nxa³to³nhī³kxai²nān²tu³ e³kxi²yah³lxin¹ju³ta³nū³a² wai³nxa³lho³la². Jā¹nxe³kxa²yo³su² Txa²wā¹sū³na² i³ye³kxi²yah³lxin¹tāu³a¹ nxe³jah³lxi³hē¹li¹:

—~Txa²wā¹sū³nai³. Wi¹lxo³kxi²sa¹lxi¹. Nxe³jah³lxi³to³hē¹la². ¹⁶Nxe³ha²kxai³ Kris²tu³jah¹la² wān³txa² yxo²ha³kxa¹ ā³nxū²kwai³wi¹nha¹jah³lxi³sxā³ sa²wai³wait³sxā³ ain³kxi¹jah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ wān³txai²na² a³la³kxi²te²lon³nx2ti³nū²la² tih³na² wi¹tih³na² hain³sxā³ i³yau¹ū³nyhu¹i² tih³na² ko³nxe³tih³na² ā³na¹si¹ja³ka³nū³su² hain³sxā³ i³tih³nxe³nyhu¹i² nxe²waun¹nha¹jah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, wxa²ē¹nāu³ai²na² ka³lih³khai¹nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³na² i³wi¹lxo³kxi²nx2ti³jau³su² hain³sxā³ Txa²wā¹sū³na² i³hain³kxi¹jah³lxi³hē¹la².

¹⁷—~Hāi¹nxe³kxe³hū³nxe² ha³lo²a² i²li³ju³ta² i³ye³kxi²ta³nxa² kái³ta³nxa² na¹tū¹xā¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² Je³su²jah³la² sa²yxo²we¹jah³lxi³sxā³ kái³jah¹lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ Je³su²jah³la² ā³nū²nx²sxā³ Txa²wā¹wi³na² Si³yxau³tāu³a¹ Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹ i³wi¹lxon³ki¹jah³lxi³hē¹la².

Wi¹la³ yxau²xai³la³kxi³nyhu¹ki³jau³su²

¹⁸A²sxe³xa³ka³lxu³nāu³xāi³, ain³kxi²sah¹lxi³hē¹na².

—~Sū³na² wē³su² na¹xā¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ wxa²wē³sāi¹ah³lai²na² wi¹la³ sa²yxo²we¹jah³lxi³hē¹na². Ju¹ta² wain³na³na¹. Ya³nx2ta¹xa².

¹⁹Jā¹nxe³sxā³ a²wē³sāi¹yah³lo²nāu³xāi³, ain³kxi²sah¹lxi³hē¹la². Wxa²sxe³xa³ka³lxai²na² a³lxi¹jah³lxi³hē¹la². I³xan³ta³kxah¹lxi³txa³hē¹la². Thāi³ti³la² wi¹kāi³tūh¹jah³lxi³hē¹la². Ya³nx2ta¹wa².

²⁰Jā¹nxe³sxā³, a²wē³ha³lxi³nāu³xāi³, ain³kxi²sah¹lxi³hē¹la². Wxa²wi³nai²na² sa²yxo²we¹ti² wxa²hā³ka³nai²na² sa²yxo²we¹ti² a²hāi¹nxe³ti³xa¹ nxe³jah³lxi³hē¹la².

—~Sū³na² wēn³su² na¹xā¹. Nxe³na¹ha²kxai³ sa²yxo²we¹ta¹tū¹xā¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sū³na² i³ka³li³kxi²yah³lxin¹tu¹wa². Ya³nx2ta¹wa².

²¹A²wi³nu¹nāu³xāi³, nxe³jah³lxi³sā²nhē³la².

—~Sū³na² wēn³su² na¹xā¹. Nxe³na¹ha²kxai³ txa²wē³sai²na² i³wai³ki²so¹na¹tū¹xā¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³:

—~I³kwai²kwai²ki² ān³sen³sai¹sxā³ i³wai³kxū¹yu³nha¹tū¹xā¹. Yah³lxi³txa³hē¹la². I³hxi²ka¹nyhah¹lxa³nha²kxai³:

—~Hxi²kan¹txi³ wain³txi³ kai³a¹nxā³nh²i². Wxa²wē³sai²na² nxe³ye¹nx2ti³kxa²yan³txi³su². Ya³nx2ta¹wa².

²²Jā¹nxa¹jau³su² a²wa³kxēn³yah³lo²lot³sxā³ yxau³yah³lxin¹te² i³nxai²na² i³ye³kxi¹nx2ta¹wa². Wxa²wa³kxē³yah³lai²na² yuh³xai²nān¹te² wa³kxēn³yah³lai²na² a²wān³txa² yxo²ha³kxa¹ sa²yxo²we¹jah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³:

—~Txa²hxi²kan¹ta² Si³yxau³khaix³jah¹la² Je³su² Kris²tu³jah¹la² i²sa²tē³-sa³nha¹. Sa³ha²kxai³ Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² whāi²na¹ kái³hxa³ta¹tū¹xā¹. Yah³lxin¹jau³su² yuh³xai²nān¹te²na² wa³kxēn³yah³lai²na² sa²yxō²we¹jah¹-lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ kwa² wi¹wa³kon³ki¹lxo³yxah³lxi³txa³hē¹la².

—~Txa²wa³kxēn³yah³lai²na² i²so¹sa³kxai²nān²tu³ wi¹ wa³kon³kxai¹na¹tū¹xā¹. Wi¹lxo³kxai¹na¹txai¹lā¹. Yxān¹ta¹ i²so¹sa²nxa³kxai²nān²tu³ yai¹nhī³nxa²nxa³xā¹. Hāi¹nxe³sxā³ u³lha²hī³nx2na³na¹. Nxe³yah³lxi³txa³hē¹la². ²³Nxe³ha²kxai³:

—~A²wa³ka³li³yu³ta² i²li³ju³ta² kái³a¹tū¹xā¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ wxa²yxō²ka³nāu³ai²na² whāi²na¹ wi¹lāin³nhyah¹lxin¹kxai²nān²tu³:

—~Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² wa³kon³kxi²na¹kxa² yā¹nxe³sxā³ yuh³xai²nān¹tū³ka³txa² wa³kon³kxai¹na¹tū¹xā¹. Nxe³yah³lxin¹jau³su² kái³jah¹lxi³-hē¹la². ²⁴Yuh³xai²nān¹ta² wa³kxēn³yah³la² wa³kon³kxi²yah³lxin¹kxan¹ti³ Je³su² Kris²tu³jah¹la² Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² Hi²sen³su² wxa²wa³kxe³yah³lo²-khai³xai²la¹wa². Nxe³te²su² ha²kxai³ yan¹nāu²a¹ hā²wxān³txa³ ū³yho³hi¹nx2ti³ju³ta² yū³tu¹wa². A²nxe³jut3su² ha²kxai³ yuh³xai²nān¹te² wa³kxēn³yah³la² wi¹la³ wa³-kon³kxi¹jah¹lxi³hē¹la². Nxe³ya³nx2ta¹wa². ²⁵Yxān¹ta¹ a²nū²a² i²li³te²la³ wain³txi³ kái³xa³kxai²nān²tu³ wain³txi³ kái³ai¹nxa³kxa² yā¹nxe³jau³su² Txa²wā¹sū³na² ū³yho³hi¹hain¹tu¹wa². Hai³txi³ Txa²wā¹sū³na² jau¹xai²na² sa²yat1sxā³ wain³txi³ kái³xa³jah¹la² wi¹lū³yho³hi¹hain¹ju³ta³la³ yū²nxa³wa². Jā¹nxe³nx2ti³ha³ta²wa².

4 ¹A²nū²a² wa³kxēn³yah³lo²nāu³xāi³, nxe³jah³lxi³sa²lxa². Wxa²sa³wi³ha³lxai²-na² wxa²wa³ka³li³yu³ta³lo³tain¹sxā³ ā³wa³kon³ki¹nx2tain¹tū³ka³txai²na² wain³txi³ ān³kāi³ū¹txain¹yah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³:

—~Txai²na² Kris²tu³jah¹la² a²wa³kxēn³not3sa²kah³lo²sa¹xā¹. Oh³nāu³-u¹tai²nān¹jah¹lai²la¹xā¹. Nxe³sxā³ wa³ka³li³yu³ta³lot3sain¹te²nū³ka³txa² a²wa³kxēn³not3tai¹na¹kah³lo²sa² kxa²yā¹nxe² Kris²tu³jah¹la² wa³ka³li³yu³-ta³lo³ta¹wi¹. Nxe³jah³lxi³hē¹la². Nxe³ya³nx2ta¹wa².

Wān³txa² i³tih³nxe³nē³jau³su²

²Hāi¹nxe³kxe³hū³nxe², Txa²wā¹sū³na² ha³tin³ti³ i³ye³kxi¹txain¹yah³lxi³hē¹la². Ha³lo²a² i²li³ju³ta² i³ha¹txi¹nx2ti³ju³ta² Txa²wā¹sū³na² i³ye³kxi¹txain¹yah³lxi³-hē¹la². Nxe³sxā³ i³ye³kxi²yah³lxin¹kxai²nān²tu³ i³ye³jah¹lxi³hē¹la².

—~Txa²sū³nāi³. I³ye³kxi¹nxa²ha¹ju³ta² kái³ū¹sa¹nha²kxai³ wi¹lxo³kxi²-sa¹lxi¹. Nxe³jah³lxi³hē¹la². ³⁻⁴Yah³lxin¹kxai²nān²tu³:

—~Kris²tu³jah¹la² sa²hau³ko³tē³jah¹lai²la¹xā¹. Nxe³jau³xai²na² kxā³-nāu³u¹tai²na² a³la³kxai¹nxa³jau³su² ta¹hxai²hē¹la². Yxān¹ta¹ a²nxe³te² wān³txai²na² a²hī¹nai²na² a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ i³yau¹ū³jah¹lo²sa¹wa². Na¹kxa² yo³ha² sxi²ha² kan²thi³na² Sū³na² wān³txa² sa²yxō²ā³tū³ka³txa² hxi²ki³kxai³lu² ū³tī¹ki²sain¹na²hē³la². Nxe³ha²kxai³ nxe³na¹ju³tai²na² ha³-lo²ai²na² Txa²wā¹sū³na² i³ye³kxi¹txain¹yah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹te³nah¹lxi¹:

—~Sū³na² nxe³t3sī¹lxi¹. Pau²lah³lai²na² wxa²wān³txai²na² a²nū²a² yxo²-ha³kxa¹ i³yau¹ū³lhxun¹na³li¹. Nxe³ju³ta² sa²hxi²ka¹tū¹txain¹sī¹nhē³li¹. Nhīn¹kxai²nān²tu³ a²nū²a² ka³lxa¹tū³ka³txa² wi¹lāin³ki²nha²ti³hi¹tū³-

txain¹si¹nhē³li¹. Nai¹nhñ¹kxai²nān²tu³ Pau²lah³lai²na² wxa²wān³txa²
wi¹wi¹nxe² a²si³yxau³tāū³a¹ ā³no¹xa³kxe³su² i³ye³kxi²yhain¹tu¹wi¹. A²nū²a²
yxo²ha³kxa¹ ā³ne³wxe³txai²li¹. Nxe³ka²ki²sah¹lxi³hē¹la².

5 Ju¹ta³la³ na¹ha²kxai³, a²nū²a² Sū³na² wān³txa² yxo²i²ai¹nxa³tū³ka³txa²
yxau³yain¹yah³lxi¹lxa². Nxe³ha²kxai³ a³la³kxi²khai¹nxe³sxā³ yxau³je¹-
txain¹yah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³:

— Je³su²jah³la² i³yau¹ū³hai¹na¹txai²lā¹, kwēn¹tai²na²sā¹. Yxan¹nāu³-
a¹ sa²hxi²kat¹sa²nxa³kxa²yan³ti³sā¹. Yain¹yah³lxin¹jau³su² Sū³na² wān³txa²
i³yau¹ū³txain¹yah³lxi³hē¹la². 6 Nxe³ha²kxai³ a²nū²a² ā³xa² i³ye³kxi²yah³-
lxin¹kxai²nān²tu³ thāi³ti³la² wi¹lhin¹jau³xa² so¹lxi³ a³la³kxi²jau³xa² so¹lxi³
i³ye³kxi²txain¹yah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, jā¹nxe³sxā³ a²nū²a² i³-
lxi³te²la³ Sū³na² wān³txa² i³wā³txi¹nx2tain¹kxai²nān²tu³ wān³txa² wain³txi³
i³tih³nxain¹yah³lxin¹jau³su² a³la³kxi²sxā³ i³wa²lū³xain¹yah³lxi³hī³nxal¹lxa².

A²ha³ta³nxa² ū³sa²si¹hā³jau³su²

7-8 Nxe³nxa²ha¹te¹ Ti³ki²kah³la² txa²wā³tā³jah¹la² a³lxi²na¹kxah³lai²la¹wa².
A²nxe³jah¹la² txai²yā¹nxe³te³hū³sxā³ Txa²wā³hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² wa³kon³-
kxi²jah¹lai²la¹wa². Ha³ya³kxa² Sū³na² wa³ka³li³yu³ta² ā³na¹ti³hex¹jah¹lo²sxa³wa².
A²nxe³jah¹la² i³sa²si¹hā³ū¹nx2ta¹wa². Nxe³nx2ta¹ka³tu³ txa²ha³lo²a² yxau³xai³-
la¹ju³ta² a²ha³ta³nxa² i³ye³kxi² txa²nū³ka³txa² tī¹nān¹ta³nū³ka³txi³ na¹xai²na²
yxo²ha³kxa¹ yxau³xai³lhī¹na¹ju³ta² a²ha³ta³nxa² i³ye³kxi² nxe³nx2tain¹tu¹-
wa². Nxe³nx2tain¹kxai²nān²tu³ i³kwxē²kxi² wi¹lxo³kxi² nxe³nx2tain¹tu¹wa².
Jā¹nxe³si¹nx2ta¹jau³su² i³sa²si¹hā³ū¹nx2ta¹wa². 9 Nxe³sxā³ O³ne²si³mah³la²
wxa²nū³ka³txi³su² ha²kxai³ ha³ya³kxa² Sū³na² wa³ka³li³yu³ta² ā³na¹ti³hex¹jah¹-
lo²sxa³ha²kxai³ a³lxi²na¹kxah³lo²su² ha²kxai³ nxe³jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹lai²na²
O³ne²si³mah³lai²na² Ti³ki²kah³lai²na² ain¹sxā³ ā³nū³xi¹nx2tain¹tu¹wa². Nxe³-
nx2ti³sxā³ tī¹nān¹te² ha³lo²a² a²ha³ta³nxa² yxo²ha³kxa¹ i³yau¹ū³nx2ti³tu¹wa².

10 Jā¹nxe³sxā³ A³ris³tar²kah³la² sxi²ha² kan²thi³ thi¹nai²na² ū³tī¹ki²sa²sxā³
yxau³na¹kxa² yā¹nxe² yxau³ya³sain¹na³la². A²nxe³jah¹la² i³hen³txi³nx2ti³ha²-
kxai³, Mar²kah³la² Bar³na³be²ah³la² a²sa³wi³sah³la² i³hen³txi³nx2ti³ha²kxai³,
nxe³nx2ti³na³la². A²nxe³te² Mar²kah³lai²na² ā³tī³xi¹nx2ti³kxai²nān²tu³
wi¹li³hen³txi³txain¹yah³lxi³hē¹la². Yxau³ain¹ju³ta² wā²nā³ū¹txai¹yah³lxi³-
hē¹la². Jā¹nxe³nx2ta¹jau³su² a²kxā³nxa² ū³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa².
11 Jā¹nxe³sxā³ Jo³su³e²ah³la² a²i³lxi³ ā³xa² Jus²tu³jah¹la² i³hen³txi³nx2ti³-
nū³na³la². A²nxe³jah¹lo²nāu³xai²na² ha¹li¹ ka³na³ku² jah¹lo²nāu³xai²na²
A³ris³tar²kah³lai²na² Mar²kah³lai²na² Jo³su³e²ah³lai²na² nain¹sxā³ Ju³te²a²
nū³ka³txi³sain¹na³la². Te²na² so¹lxi³ txai²yā¹nxe³sxā³ Kris²tu³jah¹lai²na² wān³-
txa² ā³si³tē³kxi²si¹hain¹jau³su² ko³nxe³ti³ kāi³ain¹kxa² yo³ha² ā³wa²su¹ju³ta²
i³hen³txain¹nū³na³la². Nxe³ha²kxai³ i³nxū²kwai¹lxū¹sain¹to³nha²hē³la².
Yxān¹ta¹ tī¹na² sxi²je³na² yxau³na¹thi³nai²na² Ju³te²a² nū³ka³txi³sain¹tū³ka³-
txi³su² jah¹lo² ā³xa² ā³hxi²nū¹nū¹sain¹ju³ta³la³ yū³sai¹nhxai²nxa³hē¹la².

12 Jā¹nxe³sxā³ E³pa²frah³la² wxa²nū³kā³txi³sain¹nū³nha²kxai³, Je³-
su² Kris²tu³jah¹la² wa³ka³li³yu³ta³lot³jah¹lo²su² nx2na³la². A²nxe³jah¹la²
i³hen³txi³nx2ti³nū³na³la². A²nxe³jah¹lai²na² Txa²wā¹sū³na² ha³tin³ti³ ā³-
nxū²kwai³lxū¹ti³nha²sxā³ i³ye³kxi²te³nah¹lxī¹:

—~Sū³na² nxe³ti¹. Ko³lo³sē²sa³ nū³kā³txai²na² wxa²ē¹nān¹jau³xa² kan²-
txi³ yxo²i²sxā³ a³la³kxi²ta³lun²sxā³ sa²yxo²we¹ta³lu²ni² wa³nū³ta³ki²la²
wi¹lhīn¹khai¹nxe² nxe² yxau²xai³lain¹ju³ta³nū³a² ti³hi¹txai¹nhē³li¹. Nxe³nx2ti³to³-
hxai²na²hē³la². 13 A²ya³la³tu³ txa²yen³nāu³a¹ jah¹lai²na² wxāin²txi³ Txa²wā¹sū³na²
sa²hau³ko³ti³hi¹txa²lxī²si¹jau³nū³su² kāin² i³ye³kxi², La³o³ti³se²a²thī³nān¹-
tū³kā³txain²txi³ Txa²wā¹sū³na² sa²hau³ko³tain¹si¹jau³nū³su² kāin² i³ye³kxi²,
I³ra²po³li³thī³nān¹tū³kā³txain²txi³ jā¹nxe², nxe³jah¹lai²la¹wa². 14 Jā¹nxe³sxā³ Lu²-
kah¹la² hī³ne³kxa² a²hoh³lxah¹la² a³lxī²si¹na¹kah¹la² i³hen³txi³nx2ti³si¹nha²kxai³
Te³ma²sah³la² i³hen³txi³nx2ti³si¹nha²kxai³ nxe³nx2ti³si¹na³la².

15 Jā¹nxe³sxā³ txai²na¹xai²na² Txa²wā¹sū³na² wē³ha³lxī²nū³kā³txa² i³-
hen³txi³ti³ten³sa³nha²wa². Na¹ha²kxai³ La³o³ti³se²a²thī³nān¹tū³kā³txa²
i³hen³txai¹na¹ha²kxai³ Nī²fa³ka³lxā² i³hen³txi³na¹ha²kxai³ Kris²tu³jah¹lai²na²
wān³txa² yxo²i²sxā³ yxau²xai³tū³kā³txa² ā³nhai¹tū³ye²tū³kā³txa² ta¹ka³lxai²na²
sxi²ha² ā³yān³ki³nū²ki²sxā³ Txa²wā¹sū³na² hain³jau³xa² i³hain³kain¹ni² Sū³na²
wān³txa² i³yau¹ū³nyhu¹i² nxe³te²nū³kā³txa² i³hen³txai¹na¹ha²kxai³ si¹na¹wa².
16 Nxa²ha¹te¹ ta³nxā¹nxai²na² ū³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹jau³xai²na² i²sxā³ wxa²nū³-
kā³txai²na² a²yen³nāu³a¹ i³yī¹li²sxā³ i³yau¹ū³tain¹yah³lxī¹hē¹la². Yah³lxin¹ka³tu³:

—~Ta³lu²na¹xā¹. Yah³lxin¹ka³tu³ La³o³ti³se²a²thī³nān¹tū³kā³txa² i³sa²-
si¹hā³ū¹hain¹yah³lxin¹ka³tu³, nū¹ā¹tū³kā³txa² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa²
yxo²i²sxā³ yxau²xai³te² yen³nāu³a¹ ta³nxā¹nxai²na² i³yī¹li²sxā³ i³yau¹ū³-
ti³hi¹txain¹yah³lxī¹hē¹la². Te²yā¹nxe³sxā³ La³o³ti³se²a²thī³nān¹tū³kā³txa²
a²ha³teh³nxā³nxā² nxā³nxā³xa² i³sa²si¹hā³ai¹na¹txā³nxai²na² sa²kxai³lu²
i³sa²si¹hā³ū¹nx2tain¹tu¹wa². A²nxe³txā³nxū³ai²na² wxa²nū³kā³txa² Kris²tu³-
jah¹lai²na² wān³txa² yxo²i²sxā³ yxau²xai³yah³lxin¹te² yen³nāu³a¹ i³yī¹li²sxā³
i³yau¹ū³nha¹jah³lxī¹hē¹la². 17 Ar³ki²pah³la² i³ye³kxi¹txain¹yah³lxī¹hē¹la².

—~Txa²wā¹hxi²kan¹jah¹la² a²wa³ka³li³yu³ta² kāi³ju³ta³lo³txa²sīn¹tai¹ti²tu³-
wi¹. A²nxe³ju³ta² kāi³ta³lun²txa²ya³hain¹si¹nhē³li¹. Nxe³txain¹yah³lxī¹hē¹la².

18 Txai²na¹xai²na² Pau²lah³lo²na¹xai²na² i³hen³txi³nx2ta¹wa². Wān³txai²li²
ne³ki³san¹jau³xai²li² txa²hxi²kai²na² ū³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹wa². Txai²na² sxi²-
ha² kan²thī³na² ū³ti¹ki²sai¹nha²kxai³ yxau³na¹wa². Nxe³sa²ju³ta² Txa²wā¹sū³na²
i³ye³kxi²yah³lxin¹tāu³a¹ txa²ha³lo²a² wi¹lhau³kot³si¹sa²jau³su² i³ye³kxi¹jah³lxī³-
hē¹la². Txa²wā¹sū³na² thāi³ti³la² a³lxī¹nx2ti³ju³ta² ten³sa³nha²wa². Ta³lu²na¹wa².